Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczo – Rewalidacyjnych
w Cieszynie

„Terapia na cztery łapy i dwie ręce”

Wykorzystanie terapii ręki podczas zajęć z dogoterapii

Opracowała:
mgr Hanna Ciengiel

Cieszyn, 24.10.2022 r.

Wstęp

Ręka jest jednym z najcenniejszych narzędzi poznania, a co za tym idzie, nabywanie nowych umiejętności, a więc rozwój. Rola jaką spełnia ręka jest bardzo widoczna w obszarze samoobsługi, komunikacji, nauki jak i zabawy.
Ręce nie pracują jedynie samodzielnie, ale w połączeniu z całym tułowiem, wzrokiem, dotykiem, słuchem. Ma na nie wpływ także funkcjonowanie emocjonalne. Dlatego też terapia ręki jest tak szalenie ważna oraz jest wykorzystywana podczas innych terapii, takich jak np.: arteterapia, fizjoterapia, integracja sensoryczna czy dogoterapia.
Terapia ta ma za zadanie zaangażowanie całej kończyny górnej, poprzez wykonywanie różnorodnych zadań, które poprawiają jej funkcjonowanie, doskonalą precyzję ruchów, co więcej przygotowują do ważnej czynności jaką jest pisanie.
Skoro terapia ręki jest tak niesamowicie ważna i potrzebna, powinna być wykorzystywana na wielu różnych zajęciach. A nikt tak nie motywuje jak...pies! Jego obecność już sama w sobie jest formą terapii, przebywanie w jego towarzystwie oraz wszelkiego rodzaju interakcje. Jest on wspaniałym pomocnikiem oraz terapeutą. Co więcej wykorzystanie wielu różnych pomocy dydaktycznych uatrakcyjnia zajęcia, a obecność psa nadaje im niepowtarzalny charakter.

Opis innowacji

Innowacja „Terapia na cztery łapy i dwie ręce”- wykorzystanie terapii ręki w dogoterapii, do zajęcia z udziałem psa, podczas których wykorzystywane są elementy terapii ręki. Ma ona na celu usprawnianie motoryki małej oraz dużej. Na zajęciach uczniowie będą pracować nad poprawą funkcjonowania całego ciała. Wykorzystywane będą liczne przybory typowe jak i nietypowe. Większość z nich będzie związana tematycznie z psem. Podczas terapii będzie towarzyszył pies, który niesamowicie motywuje oraz wpływa na pozytywną atmosferę. Wiele wykonywanych czynności uczniowie będą wykonywać w jego asyście bądź bezpośrednio z nim. Dzięki współpracy z psem, uczniowie będą kształtować pozytywne zachowania wobec zwierząt, empatię, co prawidłowo wpływa na ich rozwój emocjonalny. Dla niektórych uczniów współpraca z psem będzie również wyzwaniem w przełamywaniu lęków i niepewności. Co z kolei wzmocni ich samoocenę i pewność siebie. Zajęcia te będą pozytywnie wpływać na poprawę postawy ciała oraz wzmocnieniem układu mięśniowego. Ponad to dzieci będą wykonywać wiele czynności dnia codziennego, co ułatwi im prawidłowe funkcjonowanie każdego dnia. Co więcej zajęcia będą pobudzać wyobraźnie, a także rozwijać kreatywność uczniów.

Elementy składowe zajęć:

- gimnastyka i ćwiczenia wzmacniające motorykę dużą,
- zabawy manipulacyjne,
- ćwiczenia manualne,
- ćwiczenia samoobsługowe,
- zabawy rozluźniające (msażyki)

Cel główny:

- usprawnianie motoryki małej- precyzja ruchów dłoni i palców

Cele szczegółowe:

- Wzmacnianie centrum ciała, stabilizacja (mięśnie grzbietu i mięśnie brzucha),
- Wzmacnianie obręczy barkowej,
- Doskonalenie koordynacji ruchowej,
- Nauka przyjmowania i trzymania prawidłowej postawy ciała,
- Doskonalenie codziennych czynności (np. picie z kubka, ubieranie się),
- Rozwijanie umiejętności planowania ruchów,
- Usprawnianie współpracy oko-ręka,
- Wspomagania czucia głębokiego i powierzchownego,
- Usprawnienie pracy kończyny górnej,
- Usprawnianie pracy palców podczas wykonywania czynności manipulacyjnych,
- Doskonalenie precyzji ruchów całej kończyny górnej jak i palców,
- Doskonalenie koncentracji uwagi,
- Rozwój emocjonalny,
- Kształtowanie umiejętności współpracy,
- Wzmacnianie poprawnego zachowania w obecności zwierząt,
- Rozwój kreatywności, pobudzanie wyobraźni,
- Wzmocnienie pewności siebie.

Data rozpoczęcia innowacji : 14.11.2022 r.
Data zakończenia innowacji: 31.05.2022 r.

Formy i metody pracy:

Zajęcia będą realizowane podczas planowych zajęć rewalidacyjnych z dogoterapii.

Rodzaj innowacji: innowacja pedagogiczna, o charakterze metodyczno- organizacyjnym.

Adresaci: Innowacja zaadresowana jest do uczniów Ośrodka Rewalidacyjnego w Zespole Placówek Szkolno Wychowawczo Rewalidacyjnych w Cieszynie

Autorka:
mgr Hanna Ciengiel (ur. 1987 r.), magister wychowania fizycznego, nauczyciel gimnastyki korekcyjnej, przyrody i biologii, terapeuta ręki, dogoterapeuta, felinoterapeuta. Instruktor jogi dla dzieci i jogi rodzinnej. Pracownik w Zespole Placówek Szkolno Wychowawczo Rewalidacyjnych w Cieszynie.

Przewidziane efekty:

- umiejętność przyjmowania i trzymania prawidłowej postawy ciała,
- wzmocnienie siły mięśniowej, głównie mięśni grzbietu oraz brzucha,
- wzmocnienie obręczy barkowej,
- udoskonalenie pracy ręki oraz palców,
- udoskonalenie zdolności manipulacyjnych,
- udoskonalenie precyzji chwytu,
- umiejętność prawidłowego trzymania narzędzie pisarskiego (np. kredki), bądź ciągłe doskonalenie
- udoskonalenie wykonywania czynności dnia codziennego.
- poprawa koncentracji i skupienia uwagi,
- rozwój emocjonalny,
- pogłębienie empatii,
- panowanie nad emocjami,
- umiejętność prawidłowego zachowania się w obecności psa,
- umiejętność wykonywania podstawowych czynności związanych z funkcjonowaniem psa,
- doskonalenie współpracy,
- przełamywanie lęków,
- podniesienie pewności siebie oraz własnej samooceny.

Ewaluacja:
Program zakończony będzie ewaluacją.

Ewaluacja kształtująca:
- informacje na temat przebiegu innowacji,
- mocne i słabe strony innowacji,
- odczucia uczestników innowacji.

Ewaluacja końcowa:
- ocena umiejętności uczestników innowacji,
- pozyskanie opinii i przydatności o zrealizowanym programie.

Kryteria

Kryterium zgodności:
- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami uczestników.

Kryterium efektywności:
- podniesienie umiejętności motoryki małej uczniów,
- postęp w sprawności motoryki dużej, koncentracji uwagi, a także odpowiednim zachowaniu się w obecności psa.

Opracowanie i prezentacja wyników badań:

Narzędziami sprawdzającymi efekty terapeutyczne programu będą: analiza dokumentacji, wywiady

z nauczycielami, obserwacje uczniów podczas zajęć, a także analiza ich sprawności z zakresu motoryki dużej i małej (manipulacje, precyzja chwytu), koncentracji uwagi, zachowania w obecności psa.
W trakcie trwania ewaluacji dokonywana będzie ocena innowacji.
Głównym zadaniem ewaluacji będzie uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy cele programu zostały osiągnięte i czy program może być kontunuowany.